

การอภิปรายผล

จากการศึกษากันพบว่าครั้งนี้ทำให้ทราบว่าบรรณารักษ์มีหน้าที่พิเศษถึงร้อยละ ๘๘.๕๓ มีชั่วโมงสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์มากถึง ๑๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทั้งนี้จึงทำให้บรรณารักษ์มีเวลาปฏิบัติงานห้องสมุดไม่เต็มที่ แมว่าบรรณารักษ์จะทำงานในห้องสมุดเต็มเวลาแต่ในขณะเดียวกันก็ต้องไปปฏิบัติงานด้านอื่นที่ไม่ใช่งานห้องสมุดด้วย เช่น การไปนิเทศการสอน การคุมสอบ ทำคะแนนสอบเป็นกรรมการกีฬาและกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา

ในค่านิยมบุคลากรของห้องสมุดนั้น ห้องสมุดทุกระดับมีบรรณารักษ์และคณงานหรือภารโรงเป็นจำนวนเท่ากันคือร้อยละ ๔๓.๒๘ ส่วนเจ้าหน้าที่อื่น ๆ มีน้อยมาก โดยเฉพาะผู้ช่วยบรรณารักษ์มีเพียงร้อยละ ๕.๒๓ เสมียนมีร้อยละ ๖.๙๒ และเมื่อห้องสมุดเปิดให้บริการวันธรรมดา ๑๐ ชั่วโมง ๓๑ นาที - ๑๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที มีจำนวนมากห้องสมุดคือร้อยละ ๕๑.๔๓ นับว่าเป็นระยะเวลาที่ห้องสมุดเปิดให้บริการ เมื่อห้องสมุดเปิดให้บริการ เวลานานมีจำนวนผู้ยืมหนังสือ ๑๐๑ - ๒๐๐ คนต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๓ ของจำนวน ๑๑ ห้องสมุด และห้องสมุดมีเจ้าหน้าที่ประจำจำนวนน้อย จำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือจากนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด โดยเฉพาะวันศุกร์ ซึ่งเป็นวันที่มีผู้ยืมหนังสือมากคิดเป็นร้อยละ ๕๕.๒๘ และยืมมากที่สุดในระยะเวลาดังกล่าว ๑๓.๐๑ - ๑๙.๐๐ น. จึงต้องมีเจ้าหน้าที่มากพอเพื่อให้บริการได้ดี

การมีนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดตามสถาบันการศึกษาคณะครูและบางมหาวิทยาลัย เพิ่งจะริเริ่มให้มีขึ้นในเวลา ๑ - ๓ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๓ จากการมีนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดมาแล้ว บรรณารักษ์ได้ติดตามผลหลังจากที่นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดจบการศึกษาแล้วว่ามีผู้เป็นบรรณารักษ์ร้อยละ ๓๔.๒๘ แสดงว่าบรรณารักษ์ส่วนหนึ่งเคยเป็นนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดมาก่อน

คุณสมบัติของนักเรียนนิสิตนักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกมาก คือความสนใจจะทำงานในห้องสมุดคิดเป็นร้อยละ ๙๗.๑๗ ซึ่งตรงกับที่เวอร์จิเนียไควจิวว่าผู้ที่ได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษคือผู้ที่สนใจอาชีพบรรณารักษ์^๑ คุณสมบัติที่ได้รับการคัดเลือกกรองลงมา คือความประพฤติเรียบร้อยคิดเป็นร้อยละ ๖๒.๘๕ อย่างไรก็ตามมีข้อที่น่าสังเกตุว่าจากการศึกษาของบราวน์ปรากฏว่า คุณสมบัติของนักเรียนช่วยงานห้องสมุดที่บรรณารักษ์ต้องการมากตามลำดับได้แก่ความเป็นผู้เที่ยงตรงและการทำตนให้เป็นประโยชน์^๒ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการคัดเลือกคุณสมบัติของนักเรียนนิสิตนักศึกษาที่จะมาช่วยงานห้องสมุดนั้น บรรณารักษ์ในประเทศไทยมีความเห็นแตกต่างจากบรรณารักษ์ในต่างประเทศ

ในการคัดเลือกนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดนั้น จากการวิจัยพบว่า บรรณารักษ์เป็นผู้คัดเลือกนักเรียนนิสิตนักศึกษาที่สมัครมาทำงานห้องสมุดด้วยตนเองมากที่สุดเป็นร้อยละ ๗๗.๑๘ การคัดเลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๕๗ ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อการมีนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดว่านักเรียนนิสิตนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของคณะเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมากถึงร้อยละ ๙๑.๕๓

จำนวนนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดในวันหนึ่ง ๆ มี ๓ คน เป็นจำนวนมากห้องสมุดคิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๖ จำนวนนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดที่ทำงานแต่ละประเภทมี ๑ - ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๗๑ อย่างไรก็ตามจำนวนนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดที่ทำงานแต่ละประเภทขึ้นอยู่กับขนาดและบริการของห้องสมุด ถ้าห้องสมุดมีแผนกและบริการต่าง ๆ มากก็จำเป็นต้องใช้นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑Mary Fisher Virginia, "Use of student assistants in College Libraries of North Carolina," (Unpublished Master's thesis, George Peabody College for teacher, 1953), p. 72.

^๒Guy R. Lyle, The administration of the college library, (3d ed.; New York: H.W. Wilson, 1961) citing Helen M. Brown, "Conditions contributing to the efficient service of student assistants in a selected group of college libraries," College and Research Libraries, 5(December, 1943), 48.

ห้องสมุดมาก และถ้าห้องสมุดเปิดให้บริการนานก็จำเป็นต้องมีนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดจำนวนมากด้วย

นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดทุกระดับห้องสมุด ส่วนมากทำงานวันละ ๓ ชั่วโมง นักเรียนนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดวิทยาลัยครูทำงานสัปดาห์ละ ๒๐ ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๖ นิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษาทำงานสัปดาห์ละ ๑๐ ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕๗ และมหาวิทยาลัยนิสิตนักศึกษาทำงานสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ๑๒ ชั่วโมง ๑๕ ชั่วโมง และ ๒๐ ชั่วโมง มีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ ๒๕.๐๐ จำนวนชั่วโมงทำงานดังกล่าวมานี้จะเห็นได้ว่ามากกว่าที่แพคการ์ดได้วิจัยเกี่ยวกับชั่วโมงทำงานของนักเรียนช่วยงานห้องสมุดในวิทยาลัยครูของรัฐนิวเจอร์ซีย์ ซึ่งจากการวิจัยนักเรียนมีชั่วโมงทำงานเฉลี่ย ๔.๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์เท่านั้น^๓

การเปลี่ยนนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดส่วนใหญ่จะเปลี่ยนใน ๑ ภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๔ บรรณารักษ์เป็นผู้สอนนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดมากกว่าผู้อื่นคิดเป็นร้อยละ ๕๔.๒๕ และจะสอนเมื่อมีการเปลี่ยนงานชนิดใหม่คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕๕ ระยะเวลาที่ใช้สอนนั้นไม่จำกัดเวลา โดยทั่วไปแล้วห้องสมุดไม่มีคู่มือการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕๕ คู่มือการปฏิบัติงานดังกล่าวมานี้จำเป็นต่อการปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง เพราะคู่มือการปฏิบัติงานจะทำให้นักเรียนเข้าใจการทำงานได้ดีและยังทำให้นักเรียนทำงานไ้ตามความสามารถของแต่ละบุคคล^๔

ในเรื่องค่าตอบแทนนั้นห้องสมุดให้เงินค่าตอบแทนแก่นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดคิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕๕ นอกจากนั้นก็ให้เป็นใบแจ้งผลการปฏิบัติงาน เงินค่าตอบแทนที่ให้นั้นเป็นเงินบำรุงการศึกษามากถึงร้อยละ ๕๒.๕๓ การให้เงินค่าตอบแทน

^๓ C.B. Packard, "Selection, training, and use of student assistants in the libraries of teacher college of the State of New Jersey during the second semester of the college year 1951-52," (Unpublished Master's thesis Drexel Institute of Technology, 1953), p. 42.

^๔ Lucy Scillia, "The use of a programmed text for training student assistants in a college library," (Unpublished Master's thesis, Southern Connecticut College, 1968), p. 3.

ให้เท่ากันทุกคน หอสมุดวิทยาลัยครูให้เงินค่าตอบแทนชั่วโมงละ ๓.๐๐ บาท คิดเป็นรายละ ๓๗.๕๐ ให้เป็นรายวัน ๆ ละ ๑๐ บาท คิดเป็นรายละ ๑๐๐.๐๐ ให้เดือนละ ๒๐๐.๐๐ และ ๒๕๐.๐๐ บาท เป็นจำนวนเท่ากันคิดเป็นรายละ ๓๓.๓๓ วิทยาลัยวิชาการศึกษาให้ค่าตอบแทนชั่วโมงละ ๓.๗๕ บาท คิดเป็นรายละ ๕๐.๐๐ ให้เดือนละ ๒๕๐.๐๐ บาท คิดเป็นรายละ ๓๓.๓๓ มหาวิทยาลัยให้ค่าตอบแทนชั่วโมงละ ๓.๗๕ บาท ชั่วโมงละ ๑๐.๐๐ บาท เป็นจำนวนเท่ากันคิดเป็นรายละ ๕๐.๐๐ ให้เป็นรายสัปดาห์ ๆ ละ ๕๕.๐๐ บาท ๑๐๐.๐๐ บาท เป็นจำนวนเท่ากันคิดเป็นรายละ ๕๐.๐๐ เดือนละ ๑๕๐.๐๐ บาท และ ๕๐๐.๐๐ บาท เป็นจำนวนเท่ากันคือรายละ ๕๐.๐๐ บรรณารักษ์มีความเห็นว่าเงินค่าตอบแทนที่ให้เป็นที่พอใจของนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานหอสมุด

การวัดผลงานของนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานหอสมุดจากการวิจัยพบว่าหอสมุดมีการวัดผลงานของนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานหอสมุดตามความสะดวกมากที่สุด และมีหอสมุดจำนวนน้อยคิดเป็นร้อยละ ๕.๕๕ ไม่มีการวัดผลงาน หอสมุดมีการประชุมชี้แจงผลงานตามความสะดวกคิดเป็นร้อยละ ๖๐.๐๐ การวัดผลงานใช้วิธีการสังเกตจากการปฏิบัติงานทุกหอสมุด และผู้ที่ทำการวัดผลงานคือบรรณารักษ์คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๒๕

บรรณารักษ์หอสมุดวิทยาลัยครูมีความเห็นว่านักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานหอสมุดมีความจำเป็นแก่อหุ่หอสมุดมาก การปฏิบัติงานของนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานหอสมุดโดยผลดีแก่อหุ่หอสมุด การมาเป็นนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานหอสมุดจะทำให้เกิดความเข้าใจวิธีการใช้หนังสือและหอสมุดได้ดี แต่บรรณารักษ์หอสมุดมหาวิทยาลัยเห็นว่าผู้ที่มาเป็นนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานหอสมุดไม่สนใจในการเลือกบรรณารักษ์เป็นอาชีพต่อไป และไม่ช่วยทำให้หอสมุดมีบริการต่าง ๆ ที่ขึ้น

หน้าที่ที่บรรณารักษ์มอบให้นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานหอสมุดปฏิบัติมากได้แก่ งานรับจ่าย การเรียงบัตรยืมและบัตรกำหนดสง ใสบัตรยืมและบัตรกำหนดสงในของบัตรหลังจากที่ไ้รับหนังสือคืน เก็บหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่ไ้รับคืนหรือที่มีผู้ใช้แล้ว เข้าชั้นตามเดิม จัดชั้นหนังสือให้เรียบร้อย ดูแลชั้นหนังสือจองและจัดเก็บหนังสือจองเข้าชั้นหลังจากที่มีผู้ใช้แล้ว คัดซองบัตรและบัตรกำหนดสง ลงบัญชีวารสารหนังสือพิมพ์และประทับ

คราห้องสมุด นำวารสารขึ้นชั้นและเก็บฉบับเก่าเข้าที่เก็บ จัดเรียงวารสารเก่าให้เป็นระเบียบ นำหนังสือพิมพ์ออกบริการในห้องสมุดและเก็บฉบับเก่าเข้าที่เก็บ จะเห็นได้ว่างานต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้เป็นงานพื้นฐานเบื้องต้นที่มีใช้งานทางเทคนิค นักเรียนนิสิตนักศึกษาสามารถทำได้ ส่วนงานที่ต้องใช้เทคนิคหรือใช้วิชาการทางบรรณารักษศาสตร์ บรรณารักษ์ไม่ได้ให้ทำและที่บรรณารักษ์ไม่ได้ให้ทำอีกอย่างก็เนื่องจากห้องสมุดไม่ได้มีการทำงานชนิดนั้น ๆ เช่นงานพิมพ์ครหนังสือและของบัตร รับผิดชอบการยืมและส่งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เก็บเครื่องโสตทัศนศึกษาเข้าที่ ทำสถิติการใช้โสตทัศนศึกษา รับผิดชอบและสำรวจสิ่งพิมพ์ในจุลสาร ทำบรรณานุกรมและทำบัญชีรายชื่อนหนังสือและอุปกรณ์การศึกษาที่ใช้สอนและเรียนในวิชาหนึ่ง ๆ สำหรับอาจารย์ รวบรวมหนังสือที่อาจารย์สั่งจองและพิมพ์ครหนังสือสั่งจอง ตรวจรับหนังสือให้ตรงกับใบส่งของและใบสั่งหนังสือ ลงวันที่ที่รับในใบสั่งซื้อ ทาเคลดแลค ทำกฤตภาคเพื่อใช้ประโยชน์ในการค้นคว้าอ้างอิง รวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ ที่ช่วยในการค้นคว้าอ้างอิงและใส่แฟ้มให้เรียบร้อย เตรียมและเลือกรื่องลงในหนังสือพิมพ์ของสถานศึกษาหรือท้องถิ่น พิมพ์รายการเสนอข่าวเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์รายชื่อนหนังสือใหม่แจก ช่วยบริการในการประชุมเจ้าหน้าที่ห้องสมุด คัดเลือกชื่อนหนังสือตรวจรายการหนังสือที่มีผู้ต้องการ กับบัตรรายการ เตรียมหนังสือและวารสารที่จะส่งไปชอ้มกับผู้บริหาร ชอ้ม เย็บเล่มและทำปกวารสาร เรียงบัตรหนังสือไว้ในลิ้นชักบัตรรายการ แยกบัตรและเรียงบัตรแจ่มหนังสือเรียงบัตรรายการไว้ในลิ้นชักบัตร รับโทรศัพท์

เมื่อบรรณารักษ์มอบหน้าที่ต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วในตอนต้นให้แก่ักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด ทำให้พบปัญหาปานกลางในเรื่องหน้าที่ที่มอบให้ปฏิบัติดังนี้ การเก็บหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่ใคร่รับคืนหรือที่มีผู้ไขแล้วเข้าชั้นตามเดิม ความ เป็นระเบียบเรียบร้อยของห้องสมุด จะสังเกตได้ว่าปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่ที่มอบหมายให้ทำ นั้นเป็นงานพื้นฐานเบื้องต้นที่ไม่ต้องใช้วิชาการทางบรรณารักษศาสตร์ แต่ต้องอาศัยความละเอียดรอบคอบและความขยัน

การมีนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดบรรณารักษ์มีปัญหาปานกลางในเรื่องการคัดเลือก การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด

การสอนนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด เป็นกลุ่ม การที่นักเรียนนิสิตนักศึกษาไม่มี
เวลาว่างตรงกัน บรรณารักษ์ไม่พานักเรียนนิสิตนักศึกษาไปชมห้องสมุดอื่นเพราะบรรณารักษ์
ไม่มีเวลาว่าง ไม่มีค่าใช้จ่ายในการพาไป การติดตามผลงานอย่างใกล้ชิด การ
ไม่มีนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดตลอดเวลา การไม่มาปฏิบัติงานโดยสม่ำเสมอ
ของนักเรียนนิสิตนักศึกษา

ความเห็นของบรรณารักษ์ต่อการมีนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด
บรรณารักษ์ส่วนมากมีความต้องการนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดทั้งเพศหญิง
และเพศชาย และต้องการให้นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดตลอดเวลา ส่วน
การจ่ายเงินค่าตอบแทนบรรณารักษ์เห็นว่าควรจ่ายให้เป็นรายชั่วโมง

นักเรียนนิสิตนักศึกษาที่มาช่วยงานห้องสมุดส่วนมากมีอายุ ๑๔ ปี ในระดับวิทยาลัย
ครู ในระดับวิทยาลัยวิชาการศึกษา มีอายุ ๒๒ ปี ในระดับมหาวิทยาลัยมีอายุ ๒๔ ปี
ซึ่งจะตรงกับชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้นปีที่ ๑ ในวิทยาลัยครู ชั้นปีที่ ๓ ใน
วิทยาลัยวิชาการศึกษา และปีที่ ๔ ในมหาวิทยาลัย แต่วิลสันกล่าวว่าควรใช้นักเรียนปี
ที่ ๑ และ ๒ จะดีกว่าใช้ปีที่ ๓ และ ๔ เพราะจะทำงานได้ในระยะเวลาสั้น^๕ จาก
การสัมภาษณ์ อุตัย ทุติยะโพธิ มีความเห็นว่าการเลือกนักเรียนนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ ๓
และ ๔ มีผลดี เนื่องจากความมีอาวุโสจะทำให้เกิดความเกรงใจ ความสะดวกและ
ง่ายต่อการปฏิบัติงานมากกว่าที่จะเลือกนักเรียนนิสิตนักศึกษาชั้นที่ต่ำกว่า

นักเรียนนิสิตนักศึกษาที่มาช่วยงานห้องสมุดเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงเพียง
เล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ ๕๐.๕๖ การที่มีเพศชายมากกว่าเพราะห้องสมุดส่วนใหญ่จะให้
นักเรียนนิสิตนักศึกษาปฏิบัติงานในเวลาเย็นหลังเลิกเรียนแล้วถึงร้อยละ ๓๑.๑๔ ในด้าน
ที่เกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดจากการวิจัยพบว่า ผู้ที่มา
ทำงานห้องสมุดเป็นผู้ที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ ๗๕.๗๑ และเป็นผู้

^๕Wilson, op. cit., p. 281.

ที่มีความสนใจและเรียนไต่ทางด้านสังคมศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกของชุมชนห้องสมุดคิดเป็นร้อยละ ๓๓.๔๓ แสดงว่านักเรียนนิสิตนักศึกษาที่มีความสนใจของงานห้องสมุดส่วนความสามารถพิเศษของนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดจะมีความสามารถทางพิมพ์ดีดคิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘๖ นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดไม่เคยทำงานห้องสมุดมาก่อน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๘๖ และไม่เคยศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์มาก่อน ผู้ที่มาปฏิบัติงานห้องสมุดเหล่านี้จะได้รับการฝึกหัดงานคิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕๓ ผู้ที่มาทำงานเป็นผู้ที่สมัครใจมาทำเองคิดเป็นร้อยละ ๘๖.๒๙ ทั้งนี้เพราะอยากใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การหมดสภาพการเป็นนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘๖ รองลงมาได้แก่ลาออกเอง

การมาทำงานของนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดจะมาทำงานมาวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๒๙ การทำงานห้องสมุดส่วนใหญ่จะพบปัญหาและผู้ช่วยแก้ปัญหาให้คือบรรณารักษ์คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๑๔ นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดพอใจคำตอบที่ได้รับคิดเป็นร้อยละ ๘๖.๘๖ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ บรรณารักษ์เป็นผู้ที่มอบหมายและดูแลการปฏิบัติงาน ส่วนมากนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดไม่ได้รับสิทธิพิเศษในการใช้หนังสือและห้องสมุด แต่ได้รับอนุญาตให้หยุดการมาปฏิบัติงานเมื่อสอบและมีกิจกรรมพิเศษคิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๖ นักเรียนนิสิตนักศึกษาที่มาช่วยงานนี้ยังไม่แน่ใจว่าจะเป็นบรรณารักษ์หลังจากจบการศึกษาแล้วถึงร้อยละ ๔๒.๕๗ บรรณารักษ์คิดว่านักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดเป็นส่วนหนึ่งของคณะเจ้าหน้าที่ห้องสมุดถึงร้อยละ ๙๔.๕๗ ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของบรรณารักษ์ดังกล่าวมาข้างต้น แสดงว่านักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดมีความสัมพันธ์อันดีกับบรรณารักษ์ และบรรณารักษ์เองก็เห็นว่านักเรียนนิสิตนักศึกษาจำเป็นแก่ห้องสมุด บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ไม่เคยพานักเรียนนิสิตนักศึกษาไปชมห้องสมุดต่าง ๆ และไม่เคยพาไปรวมกิจกรรมทางบรรณารักษศาสตร์เป็นจำนวนมากถึงร้อยละ ๙๒.๕๗ เหตุที่ไม่พาไปเพราะบรรณารักษ์ไม่มีค่าใช้จ่ายในการพาไป

นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดมีความเห็นว่า การมาทำงานห้องสมุดทำให้ได้รับความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์เพิ่มขึ้น เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิชาอื่น

งานห้องสมุดเป็นงานที่น่าสนใจ ชอบทำงานมีความพอใจในงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ บรรณารักษ์ให้ความสำคัญและนำการทำงานปานกลาง บรรณารักษ์ดูแลเอาใจใส่การปฏิบัติงาน ปานกลาง การมาเป็นนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดไม่เป็นปัญหาแต่มีปัญหาจากการทำงาน

จากการประมวลความคิดเห็นที่บรรณารักษ์และนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดได้เขียนเพิ่มเติมลงในแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาสรุปได้ดังนี้

จากการตอบของบรรณารักษ์ บรรณารักษ์ให้ทำงานรับจ่ายมากเพราะห้องสมุดมีผู้เข้าชม เจ้าหน้าที่ไม่พอเพียงและงานนี้เป็นงานที่ไม่ยากนัก งานเก็บหนังสือเข้าชั้น และจัดหนังสือบนชั้นเป็นงานที่สามารถทำได้ง่าย ทำเป็นรายชั่วโมง และไม่ต้องใช้ความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์อย่างลึกซึ้ง เป็นการช่วยผ่อนแรงเจ้าหน้าที่ การติดบัตรหนังสือและซองบัตร เป็นงานที่ไม่ต้องรับผิดชอบมากและฝึกได้ง่ายสามารถทำได้ดี

บรรณารักษ์มีความเห็นว่างานที่ให้ทำไม่ควรซ้ำกันมาก แต่ขณะเดียวกันไม่ควรเปลี่ยนงานบ่อยนัก เพราะจะไ้ทำงานชนิดเดิมได้ถูกต้อง ควรเป็นงานที่ไม่ต้องใช้ความรู้ทางเทคนิคของสมุดมาก ให้คำแนะนำเพียงเล็กน้อยก็ทำได้

บรรณารักษ์ที่มีความเห็นว่าการมีนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดนั้นดีได้ให้ข้อคิดเห็นว่าการมีนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดทำให้ทุนแรงงาน เวลา และงบประมาณของบรรณารักษ์ได้ เพราะเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ทำให้บรรณารักษ์มีเวลาทำงานที่สำคัญได้ ทำให้งานของห้องสมุดดีขึ้นและยังเป็นการทำให้นักเรียนนิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำงาน การใช้หนังสือและห้องสมุด เข้าใจบรรณารักษ์และห้องสมุดได้ดี ทำให้บรรณารักษ์และนักเรียนนิสิตนักศึกษามีความเข้าใจกันดี เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนนิสิตนักศึกษาที่มาใช้บริการห้องสมุดก็สามารถขอรองให้นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดช่วยเหลือได้ เป็นการฝึกนิสัยให้นักเรียนนิสิตนักศึกษารักการอ่าน รักความเป็นระเบียบ รู้จักการคนควาควยตนเอง รู้จักหนังสือชนิดต่าง ๆ รู้จักนักเรียนนิสิตนักศึกษาด้วยกัน

นักเรียนนิสิตนักศึกษาที่จะมาช่วยงานห้องสมุดควร เป็นผู้ที่สนใจในงานห้องสมุด และยินดีที่จะทำงานบริการผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ควรเป็นผู้ที่มีความละเอียดรอบคอบ และรับผิดชอบใหม่มากที่สุด ตรงต่อเวลา

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการมีนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดก็คือเรื่องหนังสือหาย บางครั้งผู้ยืมเกินกำหนดก็ไม่ยอมปรับ เพราะเป็นเพื่อนกันและอาจให้ยืมเกินกำหนดทำให้เสียระเบียบของห้องสมุด หรือถ้านักเรียนนิสิตนักศึกษาที่มาช่วยงานห้องสมุดเป็นผู้เห็นแก่ตัว เห็นแก่เพื่อนก็ทำให้เสียระเบียบ เพราะอาจจะเก็บหนังสือจองไว้ให้พวกเดียวกันไม่คิดถึงผู้อื่น มักขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ ทำให้งานค้าง ๆ ทัพ ๆ อย่างไม่เรียบร้อยเท่าที่ควร นอกจากนี้มีปัญหาเรื่องเวลา คือมีเวลามาช่วยงานได้น้อย เพราะต้องเรียนและมีกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ มาก และเมื่อนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดไม่ได้รับเงินค่าตอบแทน เมื่อถึงเวลาสอบจะไม่มาช่วยปฏิบัติงานและบางทีก็เกิดความเบื่อหน่าย

บรรณารักษ์เห็นว่าการมอบหมายงานให้ทำควรจะมีการแนะนำการทำงานติดตามผลงาน และควรให้ความสนทนสนมและความยุติธรรมต่อผู้ทำงาน เลือกลงงานให้ทำตามความสามารถ อธิษาศัยของบรรณารักษ์มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดมาก ควรจะได้พิจารณาให้ความดีความชอบเป็นพิเศษ สมควรที่จะส่งเสริมให้มีรายได้พิเศษ ควรให้ชุมนุมห้องสมุดและฝึกหัดผู้สนใจงานห้องสมุดได้เข้ามาช่วยทำงานด้วยความเต็มใจ ถ้าเป็นนิสิตนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๓ และ ๔ ที่แน่ใจว่าจะศึกษาต่อปริญญาโททางบรรณารักษศาสตร์หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ควรฝึกให้ทราบหลักการเบื้องต้นของการจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ บริการตอบคำถามและค้นคว้าอ้างอิงเบื้องต้น และการคัดเลือกซื้อหนังสือ

บรรณารักษ์ที่ไม่เห็นด้วยต่อการมีนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดได้ให้เหตุผลว่านักเรียนนิสิตนักศึกษามีเวลามาช่วยงานน้อย จึงควรที่จะจ้างบุคคลภายนอกเพื่อที่จะไปปฏิบัติงานไ้มากกว่าการให้แก่นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดในด้านที่เห็นว่างานห้องสมุดเป็นงานที่สนุก ได้ให้ความเห็นว่าการทำงานห้องสมุดทำให้มีความรู้ มีประสบการณ์ในการใช้หนังสือและห้องสมุด ช่วยให้อรรถกถารคนควาเรื่องราวเพิ่มขึ้น เป็นการช่วยให้เกิดความสะดวกในเวลาที่ต้องการคนควาเองและสามารถช่วยผู้อื่นได้ เพิ่มพูนความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ ทำให้ใคร่มีความรู้ใหม่ ๆ โดยไม่รู้ตัวซึ่งเป็นผลดีต่อการเรียนวิชาอื่น ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่ห้องสมุดทั้งทางด้านบรรณารักษศาสตร์และความรู้อื่น ๆ รู้จักการเข้ากันไต่กับยูมาไซห้องสมุด เป็นการบริการสังคมและสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้ใช้ห้องสมุด เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีโอกาสได้อ่านหนังสือมากและได้อ่านก่อนผู้อื่น ทำให้รักที่จะอยู่ในห้องสมุด รู้จักฟังตนเอง ฟังให้เป็นผู้ที่รู้จักคุณค่าของเวลา มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา มีระเบียบเป็นคนละเอียดรอบคอบ อุตุน ใจเย็น ชยัน กระตือรือร้นในการทำงาน เชื่อมั่นในตนเอง รู้ว่าตนเองมีหน้าที่รับผิดชอบ ฝึกการทำงานร่วมกัน รุ้งานหลายอย่างซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันและอนาคต การทำงานทำให้รู้ว่าตัวเองเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน ในด้านกาบริการใหม่บริการ มีประสบการณ์ในการแก้ปัญหา เข้าใจระบบงานมีทักษะในการปฏิบัติงาน เป็นการช่วยเหลือสถานศึกษา และยังช่วยตัวเองให้มีรายได้ มีความสนุกเพลิดเพลินและเกิดความภูมิใจ นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้มีความสนใจที่จะศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ต่อ

นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดที่มีความเห็นตรงกันข้ามเกี่ยวกับการทำงานในห้องสมุด ได้ให้ความเห็นว่า น่าเบื่อหน่าย เพราะเป็นงานจุกจิกต้องคอยเก็บทำเรื่อย ๆ ต้องใช้เวลามาก ต้องมีความเสียสละ ใจเย็น อุตุน เพราะจะถูกตำหนิมากกว่าถูกชมเชย บางครั้งจะได้รับการดูถูกและได้ฟังคำพูดในเชิงไม่สุภาพ ผู้ใช้ห้องสมุดบางคนไม่เกรงใจนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด ผู้ที่จะทำงานห้องสมุดจึงควรเป็นผู้ที่มีใจรักงานนี้จริง ๆ มีน้ำใจมีมารยาทเรียบร้อยเป็นกันเองกับทุกคน

นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดที่มีความเห็นเกี่ยวกับการให้ค่าตอบแทนเป็นเงินนั้น กล่าววาค่าตอบแทนที่ได้รับเป็นเงินนั้นเหมาะสมกับหน้าที่ทำ ยุติธรรม

เพียงขอและพอใจ เพราะการให้ค่าตอบแทนเป็นการให้กำลังใจในการทำงาน เป็นการ
 ทุนค่าใช้จ่ายทางบ้าน ทำให้นักเรียนนิสิตนักศึกษาตั้งใจทำงานยิ่งขึ้น ถ้าหากใดก็ตาม
 แทนน้อยจะทำให้ไม่คอยเต็มใจทำงาน และถ้าหากไ้มากเกินไปจะทำให้การทำงานเพื่อ
 เงินอย่างเดียว ไม่ไ้ทำด้วยใจรักและสมัครใจหรือตั้งใจจริง งานก็จะไม่ไ้เท่าที่ควร
 การให้ค่าตอบแทนควรให้ให้คุ้มค่ามีใช้ให้พอเป็นพิธีที่เรียกว่า "ค่าจ้าง" ซึ่งอาจจะทำ-
 ลายจิตใจของผู้รักงานห้องสมุดบางคน ค่าตอบแทนบางสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลซึ่งยากจน
 การพิจารณาให้ค่าตอบแทนควรคำนึงถึงความสามารถและหน้าที่ เพราะบางหน้าที่ต้องใช้
 ความสามารถพิเศษ และต้องใช้สมองมากกว่าจึงควรได้รับผลตอบแทนอย่างคุ้มค่า มีใช้
 ให้เท่ากันทุกคน ควรพิจารณาจากผลงานของแต่ละคน และควรจ่ายค่าตอบแทนเป็นงวด ๆ
 คืออาทิตย์ละครั้ง

นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดที่เห็นว่าค่าตอบแทนเป็นเงินไม่สำคัญ ไ้
 ไ้เหตุผลว่า การมาทำงานห้องสมุดนั้นทำด้วยใจรัก ต้องการช่วยเหลือสถานศึกษา
 ต้องการหาความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ในการทำงานการให้ของสมุด การที่มา
 ทำงานเพราะรักหนังสือ อยากฝึกตัวเองใหญ่จักค่าของเงิน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 อยากไ้สิทธิพิเศษในการใช้หนังสือและห้องสมุด อยากไ้คะแนนหรือการคัดเลือกเพื่อศึกษา
 ต่อ เป็นการไ้รับความเป็นกันเองและน้ำใจจากบรรณารักษ์ซึ่งเป็นการเพียงพอสำหรับ
 ค่าตอบแทน การให้ค่าตอบแทนควรให้ในรูปของประกาศนียบัตรใบประกาศเกียรติคุณ
 เหรียญ หรือประกาศความสามารถพิเศษที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีปฏิบัติหน้าที่ไ้ดีและสมบูรณ์
 นอกจากนี้ก็เป็นคำชมเชย ของที่ระลึกในโอกาสสำคัญ ๆ เช่นปีใหม่ นอกจากนี้ยังมีผู้
 ให้ความเห็นเพิ่มเติมควมนำเงินค่าตอบแทนที่จะให้ไปซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด จัก
 กิจกรรมหรือนิทรรศการต่าง ๆ ในห้องสมุด และไม่ควรถือค่าตอบแทนเป็นเงินเพราะ
 จะทำให้ผู้ที่มาทำงานมุ่งแต่เงินอย่างเดียว และการทำงานก็ไ้ไ้ทำมาก ทำเพียงบาง
 เวลาเท่านั้น จึงควรให้ในรูปอื่น การที่ไ้ไ้รับเงินค่าตอบแทนจะมีอิสระมากกว่าการ
 ไ้รับเงินค่าตอบแทน ซึ่งทำให้เป็นภาระและหน้าที่

ในเรื่องจำนวนเงินค่าตอบแทนนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดมีความเห็นว่า ควรจะเพิ่มเงินให้มากขึ้น ค่าตอบแทนเป็นรายชั่วโมงน้อยไปสำหรับผู้ปฏิบัติงานและมากพอกับผู้ทำงานไม่เต็มที ค่าตอบแทนไม่คุ้มกับเวลาที่เสียไป เพราะค่าตอบแทน ชั่วโมงละ ๓.๕๔ บาท ไม่พอกับความต้องการและค่าใช้จ่าย ควรเพิ่มชั่วโมงทำงานและเพิ่มเงิน และควรได้ค่าตอบแทนเท่ากับผู้ที่ทำงานในแผนกอื่นของสถานศึกษา นอกจากนี้ห้องสมุดควรให้เกียรติแก่นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดเท่าที่ควร เป็นที่น่ายินดีที่นักศึกษานิเทศน์ช่วยงานห้องสมุดในระดัับวิทยาลัยครูไม่ต้องการค่าตอบแทนเป็นเงินแต่ต้องการทำงานเพื่อหาความรู้ ประสบการณ์ และการที่มาทำงานก็สมัครใจมาทำเพื่อช่วยเหลือห้องสมุด

หน้าที่ที่นักศึกษานิเทศน์ช่วยงานห้องสมุดชอบมากที่สุดตามลำดับ จากมากไปหาน้อยดังนี้

หน้าที่รับจ่าย ชอบเพราะทำให้มีโอกาสรู้จักคนเป็นจำนวนมาก มีโอกาสพบหนังสือที่มีประโยชน์ที่ไม่เคยพบมาก่อน ทำให้รู้จักกับผู้อ่าน มีประสบการณ์ต่าง ๆ ไม่เหงาเกินไปเพราะมีงานทำตลอดเวลา ไม่เบื่อหน่าย เกิดความเพลิดเพลินในการทำงาน เป็นการช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักเลขหมู่ ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง จึงสามารถให้บริการได้ก็มีสังคมดี มีความรู้กว้างขวาง รู้จักเลือกหนังสืออ่าน และทำให้ทราบว่าผู้ยืมสนใจหนังสือประเภทใดมาก

หน้าที่เก็บหนังสือขึ้นชั้นและจัดชั้นหนังสือให้เป็นระเบียบ เหตุที่ชอบเพราะเป็นการรู้จักหนังสือมากขึ้น ทำให้ทราบว่าหนังสือใดอยู่ที่ไหน เพื่อสะดวกในการหาหนังสือและการให้บริการ เป็นการทำงานที่รับผิดชอบด้วยความสบายใจตามลำดับ ไม่ต้องมีคนอื่นมายุ่งควย ไม่ต้องผจญกับผู้ใช้เป็นตัวของตัวเอง เป็นการออกกำลังกายเพราะต้องออกแรงและไม่อยู่นิ่ง เป็นงานที่ทำตอนระยะสุดท้ายของการปิดบริการห้องสมุด นอกจากนี้ยังทำให้เป็นผู้มีระเบียบ สะอาดรอบคอบ เข้าใจหลักการและมีประสบการณ์ในหนังสือใหม่ ๆ แปลก ๆ น่าสนใจ ทำให้ทราบหลักการจัดหนังสือ

หน้าที่ขอมหนังสือ เป็นหน้าที่ที่ทำให้สามารถบอกรูปเล่มและคุณภาพของหนังสือ วาซีหรือเลวเพียงใด เป็นการทำให้หนังสือมีความทนทาน เป็นงานที่หัดให้เป็นคน ละเอียด ประณีต ต้องมีฝีมือ สามารถปฏิบัติงานให้เห็นจริงและได้ผลงานออกมาทันที ทำให้เกิดความภูมิใจในผลงานและสามารถนำเอาความรู้ที่ได้จากการทำงานไปใช้ เป็น ประโยชน์แก่ตนเองและเพื่อนได้ สามารถหารายได้พิเศษจากการทำงานนี้ได้

หน้าที่จัดเรียงบัตรหนังสือ เป็นการทำให้รู้ว่าหนังสือเล่มใดอยู่ที่ไหน เป็นการ สะดวกที่จะค้นหา หัดให้เป็นคนละเอียดรอบคอบมีระเบียบในการทำงาน

หน้าที่หาบัตรหนังสือใส่ในซองบัตร หลังจากที่ได้รับหนังสือคืน เป็นการทำหน้าที่ ที่ไม่มีคนอื่นมารบกวน ทำให้มีความรู้หนังสือน่าอ่าน น่าสนใจหรือไม่ จำเลขหมู่ได้ง่าย เป็นงานที่ต้องการความละเอียดรอบคอบดีถ้วน

หน้าที่เขียนสันหนังสือ เป็นหน้าที่ที่ทำงานเดียวได้ ไม่มีใครมายุ่งด้วย รู้จักว่า หนังสืออยู่หมวดไหนจะใคร่คนคว่าไ้ได้ง่ายเมื่อมีความต้องการ และเป็นการฝึกทางด้าน ศิลป เป็นที่น่าสังเกตใ้ความู้ที่ชอบงานนี้มักจะเป็นผู้ที่มีฝีมือทางขีดเขียน เป็นส่วนมาก

หน้าที่ลงทะเบียนหนังสือ เป็นหน้าที่ที่ทำให้ทราบเกี่ยวกับหนังสือใหม่ที่มีเพิ่มขึ้น ในห้องสมุดและรู้ว่าใครแต่งหนังสือ นั้น ๆ

หน้าที่เกี่ยวกับวารสารและหนังสือพิมพ์ เป็นหน้าที่ที่มีโอกาสได้เห็นข่าว ทำให้ ทันโลก

หน้าที่ติดซองบัตรและบัตรยืม เป็นการทำให้เห็นหนังสือใหม่ ๆ ทุกเล่ม และ สามารถอ่านได้ง่าย

หน้าที่เย็บเล่มวารสาร ทำให้รู้ว่ามีเรื่องอะไรอยู่ในวารสารอะไรบ้าง

หน้าที่เกี่ยวกับหนังสือจอง เป็นการทำให้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง เพราะ ่ต้องคิดคอยช่วยเหลือผู้มาขอรับบริการตลอดเวลา เป็นการฝึกทางด้านมนุษยสัมพันธ์ได้ดี

หน้าที่รวบรวมเรื่องราวต่าง ๆ ที่ช่วยในการค้นคว้าอ้างอิง การทำหน้าที่นี้จะ ต้องอ่านหนังสือมากเพื่อจะได้มีความรู้กว้างขวาง

หน้าที่ประทับตราห้องสมุด เป็นหน้าที่ที่ทำได้ง่าย

หน้าที่เกี่ยวกับศิลปะ การที่ชอบหน้าที่นี้เพราะชอบทางศิลปะเขียน

หน้าที่พิมพ์ดีด เป็นการทำให้มีความรู้ทางพิมพ์ดีด และจะได้พิมพ์ได้คล่อง

หน้าที่ประชาสัมพันธ์ เป็นหน้าที่ที่จะให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้ของสมุดได้ทั่วถึงและเป็นสื่อสัมพันธ์ที่ดี

หน้าที่ดูแลความสะอาดจัดห้องสมุด การที่ชอบเพราะมีความสามารถทางด้านนี้ชอบทุกหน้าที่ เพราะเป็นงานเกี่ยวกับหนังสือ ซึ่งทำให้น่าสนใจและน่าศึกษาทำให้สนุกเพลิดเพลิน

จึงขอสรุปใจความหน้าที่ที่นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดชอบและทำมากที่สุดคือหน้าที่รับจ่าย

ความคิดเห็นของนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดต่ออาชีพบรรณารักษ์ในตำแหน่งอาชีพบรรณารักษ์เป็นอาชีพที่ค้ำจุนโลกได้ว่า อาชีพนี้เป็นอาชีพที่ต้องคลุกคลีกับหนังสือทุกประเภท เหมาะสำหรับผู้รักการอ่าน ชอบคนกว่าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอซึ่งเป็นกำไรชีวิต ทำให้มีความรู้กว้างขวาง มีความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ ทันต่อเหตุการณ์ สามารถเข้ากับสังคมได้ทุกโอกาสเป็นงานที่เป็นระเบียบเหมาะสำหรับผู้รักความเป็นระเบียบ รักการบริการ พร้อมที่จะให้บริการ รักความสงบ สามารถบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นได้ สนองความต้องการทุกอย่างที่ผู้ใช้ห้องสมุดปรารถนาสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ เป็นการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม เป็นอาชีพที่มีเกียรติ ควบยกของสรรเสริญ เป็นอาชีพที่น่าสนใจ น่าภูมิใจ สนุกเพลิดเพลินรู้จักกับคนหลายประเภท เป็นอาชีพที่ร่ำรวยไฉยยาก แต่ได้กุศล ต้องเป็นผู้ที่รักหนังสือ รักการหาความรู้เพิ่มเติม มีความรับผิดชอบมีระเบียบรอบคอบใจเย็น สุภาพอ่อนโยน สุขุม พุฒเก่ง มีน้ำใจต่อผู้ใช้ห้องสมุดมีความสามารถรอบด้าน ความจำดี เห็นประโยชน์ส่วนรวม ไม่เมื่อหน้าตาต่อการถูกไต่ถามคิดต่อจากผู้อื่น ฉลาดท่วงไว้ในการทำงาน ทำประโยชน์ในหน้าที่การศึกษาทุกสาขาที่มีความสำคัญต่อการศึกษา เป็นอาชีพที่มีอุดมคติ มีความดีเต็มมีชีวิตชีวาอยู่ในตัว เป็นอาชีพที่อยู่กับความรู้ตลอดเวลา ได้เปรียบอาชีพอื่นเพราะไม่คอย มีความเป็นเอกเทศ มีผลงานเป็นของตนเอง เป็นอาชีพที่ดีของครู

อย่างหนึ่ง เพราะการ เป็นครูต้องเป็นคนทันสมัยและการ เป็นบรรณารักษ์มิใช่เป็นภารโรง หรือคนใช้ประจำห้องสมุด หากแต่เป็นผู้สองไฟให้รู้จักหนังสือดีที่ควรอ่านหนังสือที่ต้องการ เป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้หญิง เพราะสอนให้รู้จักความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็น อาชีพที่ทำให้มีประสบการณ์ทุกด้านและจะต้องมีปัญหามากมายทำให้เป็นนักคิดแก้ปัญหาที่ดีใน ภายหน้า เป็นลักษณะของผู้นำอีกด้านหนึ่ง เพราะจะต้องใช้ความคิดเกี่ยวกับกิจการ ของ ห้องสมุด เพื่อให้ห้องสมุดมีคุณภาพและดีขึ้นเรื่อย ๆ

ผู้ที่มีความคิดเห็นว่าอาชีพบรรณารักษ์เป็นอาชีพที่ไม่ดีใ้ให้ชอกช้ำคิดว่า ถ้าไม่รัก งานนี้จริงแล้วก็ป็นงานที่น่าเบื่อหน่าย แต่ถ้รักอาชีพนี้ก็มีโอกาสก้าวหน้ามาก อาชีพ นี้เป็นอาชีพที่น่าปลื้มใจ งานหนักต้องสละเวลาให้กับงาน ต้องรับผิดชอบมากไม่ค่อยก้าว หนาเท่าอาชีพอื่น แต่มีอิสระมาก เป็นอาชีพที่ไม่มีเวลาเป็นของตนเอง เหนื่อยมาก ต้องอดทน มีภาระมากต้องทำงานทุกชนิดตลอดเวลา หาเวลาว่างได้ยาก น่ารำคาญ ณาเมื่อ จำเจ เพราะการ จะเป็นบรรณารักษ์จะต้องรอบรู้ดีแทบทุกด้าน มีจิตใจหนักแน่น ไม่อ่อนไหวง่ายต่อคำวิจารณ์ ต้องทำงานจริงจัง เป็นอาชีพที่ไม่คั่นคั่น ฉะฉาน เหมาะ สมกับสตรีมากกว่า อาชีพบรรณารักษ์ดูไม่กลาดเคลื่อนเหมือนอาชีพอื่น แต่มีความยุ่งยาก มีปัญหาในการทำงาน เป็นอาชีพที่ค่อย สบายกายแต่เหนื่อยใจ เป็นงานที่สับสน บรรณารักษ์จะต้อง เกรง คอระ เียบรมิฉะนั้นจะมีปัญหา

ปัญหาการทำงานที่นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดพบแบ่งได้ ๒ ประเภท ประเภทแรกเกี่ยวกับผู้ใช้ห้องสมุดไม่เป็น จึงทำให้เกิดความลำบากและเป็นปัญหาในการ ทำงานของนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด อีกประเภทได้แก่ปัญหาที่เกี่ยวกับการ ทำงานในค่านที่นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดทำงานไม่เต็มที่ เพราะไม่มีเวลา บรรณารักษ์ไม่กำหนดความรับผิดชอบให้ชัดเจน หรือแบ่งหน้าที่ให้ไม่แน่นอน ทำให้ ลำบากในการ ปฏิบัติงาน บางทีบรรณารักษ์แบ่งงานให้ไม่ยุติธรรม บางคนทำงานเบา สะดวกสบาย เช่นบางคนจะให้อยู่แผนกบริการซึ่งมีเวลาว่างมาก บางคนให้ อยู่ แผนกจัดหนังสือ แล้วยังต้องทำงานอื่นอีกจนไม่มีเวลาว่างและเวลาที่จะทำหน้าที่ให้ สมบูรณ์และเรียบร้อย บางอย่างมีงานน้อยแต่มีผู้ทำมากทำให้งานไม่เรียบร้อยและ ทำให้คาตอบแทนต้องลดลงตามส่วน ทั้งยังต้องยี้กเวลาทำงานเพิ่มขึ้น บางครั้งงานมาก

คนทำน้อยทำให้งานล่าช้า นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดด้วยกันเอง บางคนทำงานเพื่อเงินไม่ใช่ทำด้วยใจรัก จึงทำให้งานเป็นไปล่าช้าและไม่ระเบียบ บางคนไม่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ ทำงานพอพ้นตัวทำให้งานยุ่งยากแก่ผู้อื่น บางทีเห็นแก่ตัวไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ทำงานตามหน้าที่ไม่มีความเข้าใจกันในระหว่างนักเรียนนิสิตนักศึกษาที่ทำงานด้วยกัน บรรณารักษ์ไม่เข้าใจนิสัยของนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด ไม่ให้ความไว้วางใจในกรทำงาน ไม่สามารถเข้ากับเจ้าหน้าที่ได้ ไม่ได้รับความสะดวกในการทำงานสถานที่ทำงานคับแคบ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานมีน้อยไม่พอกับความต้องการ บางคนใช้แล้วไม่รู้จักเก็บ การทำงานมีระเบียบมากและเคร่งครัดเกินไป ทำงานชนิดเดียวตลอดทำให้เบื่อหน่าย ผู้ใช้ห้องสมุดบางคนไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่มีความเกรงใจนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด บางครั้งก็ถูกรบกวนไม่คอยให้ความร่วมมือ และเพื่อนนักเรียนนิสิตนักศึกษาบางคนขอขอลาใช้สิทธิพิเศษ

เกี่ยวกับปัญหาการทำงานนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าก่อนจะลงมือปฏิบัติงาน บรรณารักษ์ควรจะได้ประชุมวางแผนงาน ชี้แจงแนะนำรายละเอียดของงานในคานต่าง ๆ จนนักเรียนนิสิตนักศึกษาเข้าใจแจ่มแจ้ง เพื่องานที่ทำจะได้ออกกองไคผลดี ไม่ต้องคอยแก้ไขภายหลังซึ่งทำให้เสียเวลา และแรงงาน หรืออรรถมก่อนที่จะให้ทำงานจนแน่ใจว่าผู้นั้นมีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่นั้นอย่างดีแล้ว

ควรติดตามผลงานทุกระยะควรประชุมชี้แจงขอตกลง ขอบกพร่องบางอย่างที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำงานของทุกคน อยากรให้มีการฝึกงานและให้มีการทำงานทุกอย่างและขอให้ใครมีส่วนร่วมในการทำงานและรับผิดชอบร่วมกับบรรณารักษ์ในงานห้องสมุด บรรณารักษ์ควรจะได้แบ่งหน้าที่ให้กำลังกันเพื่อผู้ทำงานจะได้ไม่เกิดความท้อแท้ บรรณารักษ์ควรจัดระบบงานให้เห็นว่าทุกคนทำงานเท่ากัน ไม่ว่าจะเป็นักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดเพศหญิงหรือชาย มอบหน้าที่ให้ตามความสามารถของแต่ละคน และไม่ควรรีให้ทำงานซ้ำ ควรให้ทำงานเฉพาะหน้าที่ ไม่ควรให้ทำงานชนิดเดียวกันหลายคน เพราะทำให้ไม่คอบไคผล ให้มีการหมุนเวียนกันไปเรื่อย ๆ จนครบทุกคน แต่บางคนเสนอว่าควรรีให้ทำงานชนิดนั้นตลอดจนจบการศึกษาเพราะจะได้ชำนาญงาน

บรรณารักษ์ควรประชุมชี้แจงผลงานทุก ๒ สัปดาห์ หรือเดือนละครั้งควรแจกวารสารหรือคำแนะนำการทำงาน อยากรให้บรรณารักษ์เป็นกันเองกับนักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุด ไม่ถือว่านักเรียนนิสิตนักศึกษาช่วยงานห้องสมุดอยู่ใต้งับบัญชา หรือปกครองด้วยพระเดช ควรปกครองด้วยพระคุณ ให้ความสนิทสนม ให้ความอบอุ่น ความรักสนใจในเรื่องการเรียนหรืออื่น ๆ มากกว่าที่เป็นอยู่

ควรมีโปรแกรมการทำงาน มีจุดมุ่งหมาย ใ้รู้หน้าที่ของแต่ละบุคคล มีการหมุนเวียนหน้าที่การงาน ผู้ทำงานต้องมีความเข้าใจกัน สามัคคีเห็นอกเห็นใจกัน ไม่บายเบียงความรับผิดชอบของตนให้กับผู้อื่น เจาหน้าที่ควรให้ความเป็นกันเอง บรรณารักษ์ควรปลุกฝังให้นักเรียนนิสิตนักศึกษามีใจรักงาน ควรให้สมาชิกห้องสมุดมาช่วยงานในห้องสมุดทุกคนโดย เปลี่ยนกันเป็นชั่วโมง และมีการ เสนอให้ทำงานหลังจากเลิกเรียนแล้ว

๑ ชั่วโมง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย